

Oiva Toikan linnut yksissä kansissa

Professori **Oiva Toikka** (1931-) on suomalaisen lasitaiteen ihailtu ja palkittu mestari. Hänen värikkäät ja taidokkaat Birds by Toikka –lintunsa ovat lasinpuhailuksen taidonnäytteitä ja haluttuja keräilykohteita ympäri maailman. *Toikan linnut* on perusteellinen keräilijän tietopaketti. Se sisältää esittelyn, kuvan ja tuotetiedot lähes kaikista Iittala-kokoelman linnuista suomeksi ja englanniksi. Mukana on myös runsaasti ennen esittelemättömiä erikoislintuja.

Sieppo

Fasaani

Riekko

Vuosikuutio 1994

Lintukuvia tutkaillessa on syytä ottaa huomioon, että kaikki Toikan linnut ovat uniikkeja, joten kahta täysin samannäköistä lintua ei koskaan löydy – siksi oma lintu voi näyttää erilaiselta kuin kirjan kuvassa oleva. Kirjasta puuttuu lisäksi jonkin verran ns. erikoiskaupan lintuja, joita on tehty runsaasti yrityksille ja yhteisöille. Niitä ei aikoinaan ole riittävän tarkasti dokumentoitu.

Linnut lähtöisin Nuutajärven lasitehtaalta

Ensimmäiset Oiva Toikan linnut syntyivät ilman tarkempaa suunnitelmaa Nuutajärven ainutlaatuisten olosuhteiden inspiroimana. **Kaj Franckin** ansiosta jo 1950-luvulta alkaen oli Nuutajärvelle kehitetty poikkeuksellinen värilasiosaaminen ja talon muotoilijoilla oli mahdollisuus heittäytyä ajoittain taiteen tekemiseen. Uniikkilasi tarjosi suunnittelijoille ja lasinpuhaltajille mahdollisuuksia myös teknisiin kokeiluihin.

Ensimmäiset tuotantoon v. 1972 tulleet linnut saivat Sieppo-nimensä vasta myöhemmin. Nämä moniväriset linnut vaihtelivat väriltään aina sen mukaan, minkä väristä lasia kulloinkin oli muun tuotannon takia tarjolla ja tämä sopi erittäin hyvin Toikalle.

Kun Suomen lasiteollisuus täytti 300 vuotta vuonna 1981, Nuutajärvi lanseerasi Suomen vanhimpana lasitehtaana *Pro Arte Vitrea* –kokoelman ja sen ohessa neljä lintua: *Fasaanin*, *Allin*, *Riekon* ja *Kiirunan*, joista tulikin hyvin suosittuja; Alli, Fasaani ja Riekko ovat yhä valikoimassa – tosin hieman eri näköisinä.

Toikan lintukokoelma erotettiin omaksi kokonaisuudekseen vuonna 1994. Lajivalikoima vaihtui reippaasti ja kansainvälisyyttä palvellen se sai nimekseen Birds by Toikka. Siitä lähtien kokoelma on saanut runsaasti ihailijoita ympäri maailman, erityisesti Saksasta ja Hollannista. Kansainvälisen menestyksen myötä linnuista on vähitellen tullut keskeinen osa Iittala-kokoelmaa ja ne ovat nykyään erittäin suosittuja mm. USA:ssa.

Vuosikuutiot – pieniä uniikkeja kauneimmillaan

1970-luvulla Oiva Toikka oli kehittänyt kompaktit lasikuutiot, joiden värikkään ytimen ympärillä on valettua kirkasta lasia ja vasta särmien hionta paljastaa kuution sisäisen maailman. Syntyi ajatus samalla tavoin valmistettavasta keräiltävästä vuosikuutiosta. Ensimmäinen vuosikuutio tulikin kokoelmaan vuonna 1977.

Näistä kiehtovista pienoisteoksista on tullut arvokkaita keräilijöiden aarteita, joita hankitaan muistoksi yhdestä merkkitahtumasta tai joita kerätään vuosien mittaan suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Vuosikuutiot uudistuvat ja yllättävät vuosi vuodelta. Jokainen kuutio on yksilöllinen ja Oiva Toikka soveltaa niihin taitavasti lasinvalmistuksen hienoimpia tekniikoita. Kuutiot ovat erittäin vaativaa käsityötä niin lasinpuhaltajille kuin kuutiot viimeisteleville lasinhiojillekin.

Oiva Toikka

- Syntynyt 1931 Viipurissa
- Opiskeli Helsingin taideteollisessa oppilaitoksessa 1953-56 ja 1959-60
- Työskenteli Arabialla 1950-luvulla, aloitti työnsä vakituisena suunnittelijana Nuutajärvellä 1963. Kokoelmassa monia tunnettuja käyttölasisarjoja, kuten Kastehelmi, Pioni ja Flora. Myös lukuisia uniikkeja teoksia, joista leimallisimpia kuutioista koostuvat Laka Palacet ja värikkäät Lollipopit.
- Saanut lukuisia palkintoja, mm. Pro Finlandia -mitali 1980, Kaj Franck -muotoilupalkinto 1992, Suomi-palkinto 2000 ja Prins Eugen -palkinto 2001.
- Teoksia monien arvostettujen museoiden kokoelmissa ympäri maailman.
- Lintukokoelma Birds by Toikka sekä Vuosikuutiot ovat monien keräilijöiden suosiossa

Birds by Toikka – Toikan linnut, WSOY, 2008
160 s.
ISBN 978-951-0-34905-2

Jo aiemmin ilmestynyt:
Oiva Toikka – Glass and Design, WSOY, 2007
ISBN 978-951-32611-4

Lisätietoja

Tuija Aalto-Setälä, viestintäpäällikkö
Puh. 0204 39 5255
tuija.aalto-setala@iittala.com

Kuvapyynnöt

Kirsi Lauttia, tiedottaja, kuluttajapalvelupäällikkö
Puh. 0204 39 6220
kirsi.lauttia@iittala.com

www.iittala.fi